

DOMOVINA

Izida dvakrat na teden, in sicer vask terek in petek. — Poslaj naj se izločijo pošiljati dredništvo, in sicer frankirano. — Rokopis se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 4 krono temeljne pristojbina, ter od vsake petstoteke po 20 vln. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 kron, za četrta leta 2 kron, katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovina“ v Celju.

Nemški romar na Slov. Štajarskem.

Neki nemški časopis prijavil je nedavno članek, ki bi moral pač vsakemu, še tako treznemu Slovincu odpreti oči, članek, kateri mora vsakega, kdor ima le še količkaj ljubezni do svoje rodne zemlje in do svojega ljudstva v sebi — o kaki narodni navdušenosti ali narodnem ponosu pri nas itak ni več govoriti — napolniti z največjo bridkostjo, pa tudi z največjim strahom za našo prihodnost. Ta članek kaže nam jasno, kako nemštvo pri nas neprenehoma na preduje, kako se isto, kakor rak čedaje buje zajeda v naše po hudih domačih boleznih vedno bolj okuženo in oslajeno narodno telo, ta članek pa tudi priča, kako dobro so Nemci o prežalostnih naših razmerah poučeni in kako dobro vedo naše medsebojne prepire v prodiranje in širjenje nemštva pri nas uporabiti.

Ko prestopi nemški romar pri Spielfeldu mejo, komaj opazi, da je med Slovenci, kajti vsakteri govori z njim nemški; zato se na potu mimo Št. Ilija, kjer ga na čelu slovenskih Vse nemcev pozdravi in sprejme hrvaški baron Pistor, do Maribora čuti, kakor da bi potoval prav med svojimi rojaki. V Mariboru se čez vse razveseli na novo ustanovljenih nemških sporednic na okoliški šoli, kajti predobro ve, da je to prvi udarec po tej šoli, katera postane, predno mine edno desetletje, čisto nemška, ki bo potem s toliko večjo močjo, pa tudi s tolikim večjim uspehom delovala za popolno ponemčenje mariborske okolice. Ko pride čez Dravo ter zagleda v slovenskem Pobrežju nemško trirazrednico, v kateri učitelji nemškega mišljenja in čutenja po nemčujejo slovenske otroke, mu je vse to prijetno zadostilo za tiste predrzne stolpce na „Narodnem domu“, kateri se iz Pobrežja tako lepo vidijo, kako se leskečejo v sredi „nemškega“

mesta. Ko pride po progi južne železnice, katera si je za širjenje nemštva pri nas neizmernih zaslug pridobila v Celje, do tega nemškega otoka, v slov. morju, kojega klici na pomoč segajo do zadnje velikonemške vasi, se srce njegovo kar od veselja topi, ko zapazi povsod med meščani, kako neustrašeno se bore proti slov. navelu in kako so neupogljivi in nestrpni proti svojim sovragom, mnogo bolj namreč, kakor Gradčani ali Dunajčani, ki so v navednem oziru pravi zapanci. Z ozirom na to, ga tudi ponosni „Narodni dom“ v Celju preveč ne prestraši. Potem potuje naprej po prekrasni Savinski dolini, po tisti dolini tedaj, ki je veljala dosedaj kot nekó za vetišče slovenstva na Štajarskem. S strahom sicer nastopi to pot, pa ta strah ga hipoma mine, ko vidi kako ga povsod radostno in gostoljubno sprejemajo in ko te kraje pri Dravogradu zapusti je ves navdušen prelepih uspehov, koje je nemštvo v teh nekdanj tako odločno narodnih krajih v zadnjih letih doseglo. V prelepem, od prekrasnih hmeljevih nasadov obdanem Žalcu, ga je silno razveselila vest, da je eno naj večjih obrtnih podjetij prišlo Nemcem v roke. Sicer bi bilo to podjetje kaj lahko ostalo v domačih rokah, pa mi smo preberaški narod, le malo nas je, ki bi kaj gleštali pod palcem, zato se nam pa tudi ni spuščati v nikake podjetne spekulacije, izvzemši konsumna društva pri katerih se spekulira z imetjem in nerazsodnostjo kmetijskega ljudstva. Nemci pa bodo od tega podjetja vlekli ne le lep dobiček, temveč si bodo tukaj utrdili svoje stališče, katero bodo potem vsestransko v korist in napredek nemštva izkoriščevali. In da sčasoma pri vedno večji narodni mladosti prebivalstva dosežejo najlepših uspehov, o tem je nemški romar prepričan in vesel potuje dalje proti Vranskem. Tukaj hitro opazi, da je prebivalstvo razcepljeno na več strank in stranci, kakor tudi, da so med posa-

mezniki csebna nasprotja tako velika, da ista ovirajo vso narodno delavnost ter morš in dušé pravo narodno navdušenje in življenje. Vsled tega so v nevarnosti celo narodna društva, katera po prirejenih veselicah budijo in krepijo narodno zavest. Nemško, sicer še majhno, pa vendar jako delavno stranko pa skuša potolažiti, ker se ji prvi naskok na slovensko šolo, ki se je pred leti uprizoril, ni popolnoma posrečil ter jo pri drugem poskusu zagotovi vsestranske pomoči vsenemštva. Zato pri slovesu naroči tej stranki, da ne odjenja, temveč da deluje bolj na tihem, bolj prikrito, pa vendar neumorno in ko pride ugodni čas, uprizori se drugi, in če treba, tudi še tretji naskok in povoljni uspeh je pri sedanjih razmerah, ki pa postanejo sčasoma za Slovence gotovo še slabše, nemštva zagotovljen. — In ti divno Mozirje ob bistri Savinji, ti nekdanj tako svetla zvezda med slovenskimi trgi, ti, ki so te zvali dika in, ponos slovenstva na Štajarskem, nad teboj in tvojo narodno trdovratnostjo boje nemški romar pač točil britke in grenke solze! Ko pa pride mimo Braslovč, kjer se le malo časa mudí, v Mozirje, zaigrajo mu v očesih mesto solz žalosti in bridkosti, solze največjega veselja in glockosrčne radosti in ves ginjen pritise to izgubljeno ovčico na svojo vsenemško srce ter vsklikne: „Ljubše in dražje si mi ti, ki se kmalu preleviš v nemčursko selo, kakor sto in sto drugih, ki so mi itak že popolnoma udani.“ Ko so se svoje dni tukaj ustanovljala razna društva z namenom, da se po njih širi, budi in utrdi narodna prosveta in narodna zavednost, ko so tukaj povsod načelovali odločni in neustrašeni možje, ki so rojake glasno klicali na narodno delo, takrat, pravi nemški romar, bi pač nihče ne bil mislil, da si nemštvo tudi tukaj pridobi kedaj kaj veljave in privržencev. Danes pa, ko vidi, kako ponosno nosijo po konci glave brivci in razni

LISTEK.

Spletkarica.

Spisal Juraj Lubič.
(Dalje.)

„O, o, gospa! Vam pač ni treba iskati utehe v glasbi, saj ste tako srečni, kakor ptica, ki sladko prepeva med cvetjem, ne brigajoč se za vez svet.“

„Ne tožim, — a človeku pridejo časih čudne, vznemirjajoče misli, katerih se je teško otresti, osobito, kadar je sam.“

„Kaj vam pa je, gospa, taki se niste bili?“

„Nič, nič, posebnega. — Nedavno sem imela čudne sanje. Stala sem s svojim soprogem na visoki planini in se divila krasnemu razgledu. H krati se odpre grozen prepad, jaz se vdiram — vdiram, kličem na pomoč — toda moj soprog me neče rešiti, on gleda, kako padam v neskončno brezno.“

„Ha, ha, ha, sanje — pa te vas more vznemirjati?“

„Poslušajte še naprej, draga gospa! Komaj pozabim malce te neurene sanje, mi pride v hišo ciganka vedečevalka — saj veste, kako smo ženske, in ta mi na karti in na gubeh na-

roki naznanja nesrečo in zopet nesrečo.“

„In kako je uganila vse moje razmere?“

„Sedaj je prišla prilika, da izprazni gospa lida vse predale svojega srca. Sočutno polči svojo roko na Angelino, pomembno, rekoč:

„Gospa! Ta ciganka je prišla od gospe Hedvike.“

„Kaj li hočete s tem reči?“

„Poznate li gospe Hedviko?“

„Dobro jo poznam.“

„Ne poznate je — mene vprašajte. Že dolgo sem vas hotela svariiti pred njo, toda zavrnili bi me bili lahko, češ, kaj meni to mar. Veseli me zelo, da mi je sedaj prilika, vam odpreti oči.“

„Gospa Hedvika je vražja baba — oprostite — lažnjiva, škodoželjna, maščevalna, vse, kar se more ašbega reči. Niti pičice na njej ne dobite dobrega. O da bi vi vedeli, gospa, kaj ima ta satan vse na vesti. Rada bi, da bi se jej vse svet klanjal, da bi vse kličalo pred njo, ona pa bi svoja oboževalce tepla s trnovko po glavi iz gube hudomušnosti. — Niste li zapazili, kako se je vse buji? Ravno ta strah pred njeno maščevalnostjo je prišel v prijaznih obrazov, v istini pa jo vse sovražijo, kar jo pozna. — Svoje hipavščino se zna ukrasti vsakomur v srce, da mu zavabi najprej tajnosti, katere

uporabi potem kot orožje proti njemu. Prejšnji okrajni glavar, kateri ni hotel plesati po njenem taktu, je bil vsled njenih spletk premeščen. Oženjeni in v zakonu srečni živinozdravnik Parkelj, kateri, je spozabivši se, vzel jabelko iz Evine roke, je nosil par tednov samokres v žepu, da si pomore na oni svet, ker je gospa Hedvika skesanemu grešniku zagrozila, da ga izda njegovi gospej. Gospica Irma Bregarjeva je skočila v vodo, ko je postala v njenem stanovanju nesrečna. Slučajno so jo rešili. Tudi naš komisar — saj ga poznate! — katerega je gospa Hedvika že malo ne izmolzla, je grozno nesrečen, da si je nakopal to zlo. Sit je je že do grla, rešil bi se je rad, toda ona ga ne izpusti, dokler še čuti kaj okroglega pri njem. Ima ga popolnoma v oblasti, saj jej je izdal vse uradne in privatne tajnosti. Pa kako ga v javnosti kompromituje! — Niste li zapazili, gospa, kako stanovanje ima gospa Hedvika, kake toilete, kako razkošno živi? To gre vse iz žepa nesrečnega komisarja. Saj ona itak nima nič — prav nič, kakor tisto šlapo, katero imenujejo njenega soproga. Značajan človek bi se ne bil vsel na njena lepenke. Ta pa vleče koristi iz pregrešnega življenja svoje žene — — —“

Gospa lida se je olajšana oddahnila.

drugi hajlovci, ko vidi, da taki ljudje sedé celo v občinskem odboru in da jih pri raznih volitvah podpira in protežira celo slovensko-klerikalna stranka, so se vse nekelej za nemštvo tako neugodne razmere popolnoma spremenile, in nemški romar, ki se je popred takorekoč tresel pred posetom tega trga, pri odhodu veselo za jucka nad tem, čez vse nepričakovanim uspehom, kojega je mati Germanija tudi tukaj dosegla. Poln najslajših nad za prihodnost jo zavije z Mozirja v bližnjo Šaleško dolino. Nameravano pot v divnoromantično Solčavo in Logarjevo dolino za sedaj opusti, kajti je zvedel, da je prezaslužno „Slovensko planinsko društvo“ nemštvo v teh krajih čisto izpodrinilo, kar ga seveda strašno ujezi.

Vendar pa ga tolaži to, da ima, kakor sploh vsako odločno narodno društvo, tako tudi to v gotovih krogih dovolj neprijateljev, kakor tudi dejstvo, da se je letos v tem okraju našelo okoli 100 Nemcev, o katerih še pred desetimi leti ni bilo ne duha ne sluha. Vse to pa so dobra znamenja za napredovanje nemštva tudi v teh od nemške kulture dosihdob še manj obizanih krajih. Dospévi v Šoštanj, obišče najpopred tamošnje Vsenemce, da si mu njihova pristno slovenska imena kaj neprijetno po ušesih brnijo. Le-ti ga zagotovijo, da se hočeje, vključ temu, da pri občinskih volitvah vsakokrat grdo pogorijo, vendar boriti neustrašeno za „bismarkijo“ in vsenemštvo, in četudi se v tem boju kateremu prizadenejo hude rane, tako to vendar nikogar ne straši, kajti imajo med seboj nemškega zdravnika, ki pa že čez 20 let je naš slovenski kruh, in ta vse te rane kar hipoma zaveže in poceli. Tudi so ga močno razveselili, da imajo Nemci že mnogo let pripravljen prestop za nemško šolo. Ko pride v Velenje, oglasi se najpoprej pri velikem Germanu na pošti, kjer izve, da se tudi tamkaj namerava postaviti ponemčevalnica za slovenske otroke. Ves razvnet nad tako uspešnim prodiranju nemštva, jo krene skozi Hudo luknjo — brr! kako zoperno doni to slovensko ime nje govim germanskim ušesom! — in Mislinško dolino v Slovengradec. Tukaj pa se mu zdi, kakor da bi že bil v sredi svojih rojakov tam v slavni Vsenemčiji. Meščani pozdravljajo ga povsod kot sorojaka kar najpristroneje ter so si tudi postavili lepo nemško šolo, med tem ko so slovenski potisnili v zaduhle prostore nekega starega gradu.

Ves zadovoljen in srečen odrine sedaj proti Dravogradu, in potem dalje proti severu ter povsod radosten pripoveduje o svojem romanju po Spodnjem Štajarskem, katero je v njem utr dilo prepričanje, da se povsod marljivo dela na nemškem mostu do Adrije, koje veličastno delo tem lepše in mirneje napreduje, ker najde pri znanem domačem prepiru le malo odločnega odpora od strani tukaj bivajočega slov. prebivalstva! In če pojde tako mirno naprej, tedaj je prav lahko mogoče, da se prej ali slej uresni čijo proroške besede, katere je že pred več leti

izustil velik slovenski odpadnik, rekoč: „Grob v katerega se položi Slovenstvo na Štajarskem, se že kopa!“ Slovenci! dvignimo se vendar enkrat iz sedanje narodne zaspanosti in zaslepljenosti, uprimo se z vso odločnostjo nemškemu nasilstvu, ako hočemo, da odvrnemo od našega naroda nevarnost, ki mu od vseh strani preti. Opustimo zlasti medsebojni prepir, ki koristi le našim narodnim sovragom in posnemajmo Nemce, kateri so, in naj bodo v drugih zadevah še tako si nasprotujočih mnenj, vendar vsi edini in složni, kadar gre za to, da se štiti in varuje njihova narodnost. V boju za narodnost je Nemcu vsak zavezan ljub in drag in bodi si katerega mišlje nja koli in od tod tudi njihova sila, njihova premoč, mi pa trčimo in cepimo svoje že tak oslabiljene moči v medsebojni nestrpnosti, namestu, da bi jih posvetili najvišjemu uzoru, da bi jih osredotočili edinemu in najuzvišenejšemu delu in smotru, da namreč ohranimo svoje ljudstvo na predragi nam rodni zemlji!

Torej zaupniki v Mariboru: Caveant consules!

Štajarski deželni proračun za leto 1901.

Odkar ne morejo naši poslanci zahajati v deželno zbornico, je temvečja dolžnost slovenske javnosti na Štajarskem, da izve kako se z našim denarjem v Gradcu gospodari.

V teku letošnjega deželnozbornskega zasedanja smo imeli že parkrat priliko grajati razsipnost deželnega zbora za razne nemškonočajne namene. Povedali smo tudi kako so se razmetane vsote pogrešale pri pokritju deželnega proračuna.

Danes pa si ogledamo podrobni proračun, kakršnega je sprejela zbornica v sili dne 22. julija t. l. Potrebščine so se določile za deželno zastopstvo 47.300 K, za deželno upravo 631.503 K, pokritje 64.318 K. — primanjkljaj 567.185 K; za izgon 53.122 K, pokritje 20.850 K. — primanjkljaj 32.272 K; za žandarmerijska stanovanja 56.190 K; za prisilne delavnice 131.651 K, pokritje 148.686 K, prebitek 17.035 K, za oskrbo vališe 235.064 K; za požarno brambo 9777 K; za ceste in železnice 483.865 K, pokritje 9494 K. — primanjkljaj 474.371 K; za vodne zgradbe 454.100 K, pokritje 194.000 K. — primanjkljaj 260.100 K; za deželno kmetijo v Oberhof Buchau 47.040 K, pokritje 32.300 K. — primanjkljaj 14.740 K. K tej točki predlaga poslanec Herk, naj se zapisuje, koliko izda dežela na tem za vodu za vsakega gojenca, potem se bo pokazalo, da pride deželi kravji dojilec mnogo dražji, kakor pa — jurist.

Nadalje se postavi v proračun za kmetijsko deželno preskuševalnico v Mariboru 8630 K, za ono v Gradcu pa 11.263 K. Zakladu za povzdigo vinoreje se odkaže 194.460 K. Drugi izdatki za deželno kulturo 278.090 K, pokritje 34.620 K. — primanjkljaj 243.470 K. Stipendije in volila

69.842 K, pokritje samo 2592 K. Prispevki za izobraževalne zavode 32.800 K, pokritje 4000 K. — primanjkljaj 28.800 K. Prispevki za znanost in umetnost 33.463 K. Za graški muzej „Joanepm“ 134.525 K, pokritje 12.400 K. — primanjkljaj 122.065 K. Za risarsko akademijo 15.314 K. Za deželno realko v Gradcu 91.721 K, pokritje 18.430 K. — primanjkljaj 73.291 K. Za deželno višjo gozdarsko šolo v Brucku 46.960 K, pokritje 31.700 K. — primanjkljaj 15.260 K. Za dežel. meščanske šole 101.660 K, pokritje 6770 K. — primanjkljaj 94.890 K. Za zavod za gluho-neme 81.337 K, pokritje 22.354 K. — primanjkljaj 58.983 K. Za podkovski in živinozdravniški zavod 35.194 K, pokritje 31.788 K. — primanjkljaj 3406 K. Za telovadne zavode 22.434 K, pokritje 14.216 K. — primanjkljaj 8218 K. Za deželno kmetijsko šolo v Grottenhofu 69.644 K, pokritje 39.766 K. — primanjkljaj 36.388 K. Za deželno rudarsko šolo v Ljubnem 29.150 K, pokritje 8000 K. — primanjkljaj 21.150 K. Za deželno gimnazijo v Pruju 56.205 K, pokritje 14.200 K. — primanjkljaj 42.005 K.

Cela ta vrsta ogromnih vsot pride razun ptujske gimnazije, edino le Nemcem v prid.

Prispevki za ljudske šole 3.766.048 K. Deloma izkazujejo preostanke, ozir. krijejo stroške dohodki naslednji zavodi: graška bolnišnica, porodnišnica, najdenišnica, norišnica, hiralnice, kopališči Slatina in Dobrna, deželna posestva v Gradcu, gozdi, licence za godbe in lovski listi. Godbene licence so vrgle čistih dohodkov 39.000 K, lovski listi pa 53.000 K.

Za razne „dobrodelne“ namene se je odmerilo 29.500 K. Stavljene koz prizadene deželi 36.244 K. Za druge zdravstvene namene se dá 60.186 K. Za vojaško pripravo 25.450 K. Na obrestih mora plačati dežela 863.158 K, od katerih je nepokritih 394.444 K. Za deželni ubožni zaklad je primanjkljaja 1.975.152 K. K deželnemu penzijskemu zakladu prispeva dežela za tekoče leto 286.650 K. Za podpiranje Raiffeisen-ovih posojilnic (seveda le nemških) je določenih 10.050 K, za povzdigo obrti pa 20.000 K.

Za „vsakojake“ izdatke se določi 10.000 K. Na deželnem dolgu se je plačalo kapitala 241.095 K.

Marsikateremu bralcu so že zgornje številke kar plesale pred očmi ter se je morda že jezil nad njimi. A to niso le mrtve številke, temveč pomeni naš težko skupaj spravljene kapital, s katerim potem nemška gospoda v Gradcu tako „na debelo“ računajo.

Celjske in štajarske novice.

(Sv. Jurij ob juž. žel.) Dne 15. avg. t. l. obhaja po vsem Slovenskem slavno znani skladatelj g. dr. Avgust Ipavic svojo sedemdesetletnico. Beleže danes ob kratkem to veselo vest, hočemo prihodnjič o znamenitem možu-narodnjaku obširneje spregovoriti.

Že je nad mizo viseča svetilka razsvetljala mali prostor, vendar niso mogli njeni žarki popolnoma prodreti skozi okusno aranžiran, z raznobojnimi cvetkami in okraski, moderno opremljen senčnik iz rdečkastega papirja, tako, da je bil svet nekako tajinstven, čaroben, zaupen, prav pripravljen za sanjav zaljubljen parček.

Gospa zdravnikova je sedela na divanu, lahno nazaj naslonjena. Bila je nežna kakor pomladni dih. Njej na levi je bil adjunkt, poleg nje na desni pa je na fotelju sedela gospodinja, tako, da je bila gospa Angela v sredi.

Molk, ki je za trenutek nastal, je prva pretrgala gospa Angela.

„Tudi meni bo treba iti,“ pravi, „Mislim, da pride moj soprog vsak čas domov!“

„Nikarte nas zapustiti, tako prijetno je!“ prosti gospa Hedvika in namežika skrivoma adjunkt.

„Saj gospoda doktorja še ne bo domov!“ laže adjunkt hinavsko sladko. „Rekel mi je, da bo imel mnogo opravila, sicer pa, ako tudi pride, — saj ve, da je njegova milostiva dobra shranjena.“

„On ne ve, kje sem,“ odgovori gospa, „vendar bi bila rada doma, kadar pride.“

(naslje prihodnjič)

Gospa Angela je besedam svoje prijateljice sledila z rastočim zanimanjem. Saj se ni brigala veliko za zunanji svet in vse, kar je čula, jej je bilo novo. Nemogoče se jej je zdelo, da bi ženska mogla biti taka.

„Je li gospa Hedvika taka? — Pa ta komisar! — Sem li bila slepa?“

„Nedolžne oči ne vidijo zla. Upam, da boste odsihmal oprezní. Ogibajte se, draga gospa, te ničvredne ženske; ne občujete z njo; ves ugled vam bo vzela. Vendar ne storite tega na mah, bilo bi nevarno. Le polagoma, korak za korakom — —“

„Teško bo to, radi se igrava in tako ne verjetno se mi vse to zdi. — Sicer pa, hvala vam, gospa, da ste me na to opozorili!“

„O gospa!“ da na to gospa lida skrivnostno. „Nisem še vsega povedala — — la ne čujete nič.“ Neka govoriča se širi po mestu, ki se tiče — prav vaše osebe, pa o tem drugo pot. Opozistite!“

Hitro se je poslovila ter od stranske ceste Angele vsa srečna, prisilno graciozno odskakljala.

IV.

Počil je strel. Srce je vstrepetaló in vroča srčna kri jo kipela iz rane. — — —

Od zadnjega prizora je minulo nekaj dni.

(Koncert „Celjske narodne godbe“) vrši se v nedeljo, dne 18. avgusta t. l. Natančneje naznanilo priobčimo prihodnjé.

(Točnost c. kr. pošte) V tokih imam pismo, ki je bilo oddano v Žalcu na kolodvoru dne 31. maja 1901, kakor kaže pečat na pismu. Prišlo pa je to pismo v Celje dne 24. julija 1901 ter je potrebovalo torej celih 54 dni, da je prišlo v edno uro oddaljeno Celje, dasiravno je bil naslov popolnoma pravilen. Lahko si mislimo, koliko škode ali sitnosti bi lahko povzročila ta malomarnost pošljočega uradnika kakemu trgovcu ali obrtniku in ne smemo se čuditi, če se od istih tako pogosto slišijo pritožbe o sličnih slučajih. Želeti bi bilo, da se c. kr. poštno ravnanstvo v Gradcu enkrat resno pobriga za te žalostne razmere ter svojim uradnikom priporoča nekoliko več točnosti.

(Za tretje porotno zasedanje pri celjskem okrožnem sodišču) so določeni: za predsednika Anton pl. Wurmsler, za njegove namestnike pa sodni svetniki Jos. Reitter, Oto pl. Fladung in Ludvik Perko.

(Nemški listi pa smejo bojkotirati naše trgovce!) „Celjska žaba“ piše v imenu nekega izmišljenega Dunajčana, da so se nekateri letoviščarji zmotili ter prišli kupovat v „Narodni dom“. Zabičuje, naj bi se kaj takega pač ne zgodilo nikdar več. Kako pa pazi državni pravnik na naš list, da se nič ne zapiše o „Svoji k svojim“.

(Razpisana učiteljska služba.) S 1. novembrom t. l. je v Jarenini popolniti služba učitelja na ondodni petrazrednici. Prošnje do 31. t. m. na ondodni krajni šolski svet. — Na Vidmu pri Krškem je popolniti službo učitelja. Prošnje do 5. septembra. V Slov. Gradcu je popolniti na ondodni okoliški šoli s slovensko-nemškim učnim jezikom (I. plač. razred) služba nadučitelja, ozir. učitelja ali učiteljice. Prošnje do 1. sept. t. l.

(Osebnostna vest.) Poštni oficijal g. Ivan Debelak je na lastno prošnjo premeščen iz Dunaja v Gradec.

(Zgubila se je) dne 6. julija t. l. slaboumna Ana Kos, stara 60 let, majhne postave in drobna; ima v členkih skrivljene noge in kratka stopala ter bolj težko govori. Kateri zve zanjo in jo najde, dobi dobro plačilo. Prosi se naznaniti na občino Škofjvas pri Vojniku na naslov Eliza Kos po domače Voglova.

(Samomor.) V nekem gozdu pri Štoreh so našli pretečeni teden obešenega 15letnega sina boljšega posestnika. Vzrok samomoru pri nezrelem mladeniču ni znan.

(Pevsko in tamburaško društvo „Zvon“ v Trbovljah) priredi v nedeljo, dne 11. t. m. izlet v Zagorje ob Savi. Odhod iz Trbovlj ob 3. uri popoldne. V gostilni gospe Medvedove bo društvo sviralo, kamor k obilni udeležbi vabi odbor.

(Nesreča v Trbovljah.) Ponesrečil je v Trbovljah v premogokopu paznik P. Sohar. Padel je vznak v šaht in obležal mrtev.

(Shod na Grobelnem.) „Slovensko kmečko društvo za šmarski okraj“ je priredilo v nedeljo dne 4. avgusta, na Grobelnem svoj društveni shod. Ob 4. uri pop. zbralo se je nad 150 kmetov iz sosednjih občin. Vsled obolevosti društvenega predsednika odpravi zborovanje odbornik Florijan Golež od Sv. Vida, ki odda po običajnem pozdravu besedo kmetu Jakobu Vrečkotu. Govornik, priprost kmet, je dobro znan že od prejšnjih društvenih shodov. Zato ga je zbrano občinstvo tem raje poslušalo in pritrjevalo njegovim v nepričakovano izbranem slogu govorjenem izvajanju o kmečkem položaju. Živahno odobranje, katero je žel govornik za svoje zanimive besede, pričajo, da je govoril kmet kmetu in za kmeta. Napovedani strokovni govor o kmetijstvu prevzel je g. učitelj Grah iz Ponikve. Sam prikritičen gospodar razlagal je kmetom o travništvu, katero zasluži ravno v šentvitski občini največjo pozornost. „Naš kmet žalibog ni varen umnega gospodarstva in je v svoji večini zanje tudi nepristopen, ako ne uvidi pred očmi dobička. Zane marjena vzgoja in izobrazba sta krivi največ, da se peha rajši za onimi prebrisanci, ki mu obetajo deveto deželo, nego da bi želeli prave pot praktičnosti, ki je resna druga pot.“ Društvo pa je s shodom zopet pokazalo, da ima velepomembna, kulturna namena, katero naj bi

pospeševal slehern, kojemu je na rešitvi kmečkega stanu, te podlagé slovenskega naroda.

(Na Slatino) je prišlo do 1. t. m. kot ko pališnih gostov 1382 strank z 2140 osebami.

(Načelnikom cerkvenega konkurenčnega odbora pri Sv. Bolfenku) blizu Središča je bil v seji dne 4. t. m. ednoglasno izvoljen tamošnji nadučitelj gospod Ernst Slanc.

(Na Humu pri Ormožu) boče dne 15. t. m. na Velike Gospojinice dan ob pol 3. uri popoldne v šolskem poslopju poučno predaval deželni po tovalni učitelj gosp. Anton Belé o sadju in novi trtojeji. K obilni udeležbi se vljudno vabijo vsi, ki se zanimajo za to imenitno predavanje.

(Bralno društvo pri Kapeli) priredi ve selico v nedeljo, dne 11. avgusta t. l. popoldne v Židu s tombolo, tamburanjem in petjem. Vstopnina prosta. Ob ednem ima Ciril in Metodova podružnica prvo redno zborovanje istotam. Da se vidimo v prav obilnem številu!

(Slovensko politično gospodarsko društvo v Ljutomeru) priredi dne 15. avgusta t. l. občno zborovanje s sledečim sporedom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajnosti. Lokal: restavracija g. Kukovca, čas ob 5. uri popoldne. Vsi udje so na ta shod in poleg tega tudi drugi, ki hočejo pristopiti, vabljeni. Če prvi na 5. uro razpisani občni zbor ni sklepčen se drugi razpiše na 6. uro.

(Potrjeni načelniki okraj. zastopov.) Cesar je potrdil veleposestnika Fr. Wello načelnikom ter posestnika Ivana Roškerja njegovim namestnikom za šentlenartski okrajni zastop. Nadalje je potrjen za načelnika brežiškega okrajnega zastopa posestnik Josip Janežič iz Bizeljskega.

(Kmetijsko bralno društvo Gor. Radgone) priredi dne 18. t. m. v prostorih gosp. Osojnika veselico s tamburanjem, petjem ter predstavo igre „Lurška pastarica“. K obilni udeležbi vabi domačine in sosedje odbor.

(Utonil je) v Spielfeldu v Muri učenec Simon Babšek. Pri Cmureku so ga čez več dni šele potegnili iz vode.

(Umril je) Frid. Vogel, bivši predsednik trgovske zbornice v Ljubnem ter štajarski deželni poslanec.

(Dopolnilna državnozborna volitev.) Zapniki gornještajarskih mest so sklenili prepustiti od dr. Reicherja, odloženi državnozborni mandat lekarnarju v Judenburgu Karolu Gasteigerju.

(Brez zavesti najden.) V Šmihelu pri Ljubnem na Gornjem Štajarskem je potegnil ondodni zdravnik iz Mure nezvestnega moža, 26 do 28 let starega. Na bregu se je našel raztrgan stotak ter dva desetaka. Pri možu se je našla slovenska molitvena knjižica z imenom „Johann Stepic“.

(Na graški univerzi) je bilo v pretečenem šolskem letu promoviranih doktorjem 9 juristov, 19 medicincev, 11 filozofov in 3 bogoslovci.

(1000 verskih odpadnikov!) Graška protestantovska občina je obhajala dne 7. t. m. veliko jubilejno proslavo. Ta dan je doseglo število odpadnikov od katoliške cerkve prvi tisoč. Včasih so bili Gradčani nepristopni za razne eksotične prismođarije.

Volilni shod pri Št. Juriju ob Ščavnici.

Dne 28. julija t. l. smo imeli čast imeti v svoji sredini našega državnega poslanca, dvornega svetnika dr. Miroslava Ploja in našega deželnega poslanca, odvetnika dr. Fr. Rogina. Zvesta svoji obljubi izza časa svojih kandidatur, da hočeta prihajati med ljudstvo ter dajati priliko, da želje svojih volilcev neposredno od njih samih izvesta, pozdravil ju je navdušeno cvet našega naroda. Poleg majhnega števila tukajšnje slovenske inteligence, videl si naše odlične, neodvisne, zavedne kmete, na čelu jun župane s kre menitim značajem. Polagoma so napolnili vse prostore in zasedli vse kote narodne gostilne g. Slane. Kakih 300 glav se je potilo ves čas zborovanja, katero je trajalo med dve uri, od silne vročine, ki smo jo imeli ta dan. Če pomislimo, da se je zvelo šele dva tri dni pred shodom, da je napovedan na ta dan ne pa na 4. avg. in

pred vsem, da so se baš to nedeljo vršili pri dveh sosednjih farah in še pri Sv. Ani cerkveni shodi, (radi česar je bil navzoč edin duhovnik, naš kaplan) in kdor ve, kako priljubljeni so cerkveni shodi radi plesov, ali kakor pravimo pri nas, „balov“, posebno od strani naše mladine, tisti si je naredil lahko ugodno sodbo o našem shodu. Bili so v resnici skoro izključno moški na zborovališču — le par žen je prišlo z njimi — in to odrasli moški, ki vedo ceniti pomen političnega shoda. Zastopane so bile menda vse občine. Celo Orehovci so poslali več poslušalcev. Ako so prišli ti-le s kakimi posebnimi nameni, ne moremo presoditi. Prepričani pa smo, da sta jim inponirala naša poslanca s svojimi gladkimi jedernatimi in tehtnimi govori. Shod je napravilo „Politično in gospodarsko društvo za ljutomersko glavarstvo.“ Predsedoval mu je gospod dr. Ante Mihalič, zdravnik iz Ljutomeru. Vlado je zastopal okrajni glavar sam, gospod pl. S. Panchich ter prišel na shod čez Radgono naravnost iz Dunaja, ker okrajni komisar ni zmogel (!) slovenskega jezika, da bi mogel nadomeščati svojega šefa. Prvi je govoril dr. Ploj ter poročal prav popularno o svojem delovanju v državnem zboru in Dunaju sploh. Najprej se je dotaknil perečega vprašanja, razmer med slovenskimi poslanci samimi. Da je njegova smer, ki je bila izpodstavljena kakor ladja Odisejeva, Sili in Karibdi, prava, o tem si je nesel dobro vest gosp. dr. Ploj iz velikega, in, kar se tiče politične zrelosti, ne zadnjega dela svojega ožjega volilnega okraja. Ni se mu treba ozirati po svojih tovariših, ki mu jih je ugrabila hidra, tudi z ostalimi tovariši pripluje na suho. Govoril je državni poslanec o vinski klavzuli in menil, da se nam je bolj bati ogrske nego italijanske konkurence. No, dr. Ploj je sam posestnik obširnih gor, da ve, kaj se pravi imeti dandanes gorice. Zapuščene so, da se Bogu smili in iz same usmiljenosti se nam pošlje zdaj trtno uš, da bi nas menda vzdramil. Z navdušenjem se je sprejela obljuba poslanca, da hoče izposlovati brezobrestna posojila za prenovljenje vinogradov. Dalje se je dotaknil govornik nagodbe z Ogrsko, našo „lepšo“ polovico. Mi skrbimo in plačujemo, ogrski „conjun“ pa slovi in dela utise na zunaj. To je prilično zrno njegovega izvajanja. Obdačeno ljudstvo se nadeja, da se spomni poslanec, ko bo regulana Ogrska jela uvažati množine „vogrina.“ Da se ne zadovolji s kvotnim ključem 35 %, se je zadostno vzelo na znanje. Tudi pri kupcijskih nagodbah, ki se imajo v kratkem ponoviti z raznimi državami, vemo, da bo vedel baš on zastopati in varovati interese južnih dežel, in vso svojo pozornost obračal na naš Trst. Da gredo naši poslanci roko v roki s Čehi, se je vzelo na znanje. Končno pa je še omenil svoje korake v dosego prav kmečkega vprašanja, procvitanja zadrug. Ko leži naš steber — vinograd na tleh, ko cena silja komaj poplača trud, naj se poskusi tem potom, potem masla in sira; sploh živinoreja vam Spodnještajercem pomaga na noge. Naj se nekaj stori za naše vode, da ne bodemo imeli slabe krme, bodisi blatne, bodisi „plehane“, kolikor nam je ne odnese kam kot gnoj. Dobri travniki in dobri pašniki so prvi pogoj za povzdigo živinoreje. Naj se nekaj ozira na naše konjerejce. Vsak kmet je pri nas konjerejec. Mi delamo malo z voli, kate- tere rajši zredimo in prodamo. Konji pa nam ostanejo doma, ker ni vrag ne povprašuje po lehkkih žrebetih, lehkkih konjih. Nas sli tok časa, da pustimo, če tudi na škodo plemenitosti in čistosti lahke konje in se poprimemo težkih. Ti spravijo še nekaj denarja, in denar je vladar sveta. Tega nam je krvavo treba. Ne bi trebalo hoditi od Poncija do Pilata za težaki in posli in ne bi trumoma iskali denarja — ne dela — po mestih. — Strmelo je ogorčeno ljudstvo, ko je izvedelo iz ust svojega poslanca, kako iz politične nagajivosti poroča deželni odbor nemških Štajarcev o naših zadrugah, da se delajo zapreke zvezi, in z veseljem je poslušalo — da hočejo dunajski krogi biti naklonjeni nam — obljubili so baje zdatnih podpor — za katere bodemo vedeli hvalo svojemu poslancu. K sklepu se je apeliral gosp. dvorni svetnik na navzoče kmete, naj ostanejo složni med seboj — v slogi je moč — čemur je sledilo gromovito odobravanje in „živio“ klici. Po celo uro trajajočem govoru — ni ma;

Prošnja.

„Šaleško učiteljsko društvo“ hoče v jeseni postaviti nagroben spomenik rajnemu svojemu tovarišu R. Kokot-u. Ker pa prispevki šaleškega učiteljskega društva nikakor ne zadostujejo za pokritje stroškov takega spomenika, kakršnega je blagi rajni tovariš zaslužil, obrača se v ta namen izvoljeni odsek do vsega slovenskega učiteljskega, posebno pa do vseh znancev in prijateljev nepozabnega nam tovariša z vljudno prošnjo, da vsak pripomore po svojih močeh.

Prispevke sprejema društveni blagajnik g. Ivan Smolnikar, šolski vodja v Zavodni, pošta Šoštanj. Imena darovalcev priobčila se bodo v „Učiteljskem tovarišu“ in v „Domovini“.

Odsek za postavljanje spomenika:

Franc Skaza. J. Smolnikar. J. Koropec.

Št. 32.205

(292)

Razglas.

Da vinogradniki obvarujejo vinsko trto pred medeno roso (Oidium Tuckeri), pošilja deželno preskuševališče v Gradcu (Heinrichstrasse, št. 39) kakor tudi deželno preskuševališče v Mariboru žvepleno moko v vrečah po 50 kg za znesek 8 kron (16 kron za 100 kg). Manj kakor 50 kg se ne more oddati.

Naročniki naj pošljejo torej denar in označijo točno svoj naslov (zadnja pošta, zadnja železniška postaja) ednemu gori imenovanih deželnih preskuševališč.

Žveplena moka je najfinerše kakovosti (90 do 95 % finoče); predno se odpošlje, jo deželno-gospodarski strokovni organi preskusijo glede kakovosti in finoče.

Vsem pošiljatkam je pridejano kratko navodilo.

Gradec, dne 5 avgusta l. 1901.

Od štajarskega deželnega odbora.

Edmund grof Attens m. p.

V najem

se da prodajalna za trgovino z mešanim blagom v večjem trgu na Spod. Štajarskem s sedežem c. kr. sodišča, tik farne cerkve, s potrebno pravico, stanovanjem in z vsem blagom ali brez njega, in sicer s prvim oktobrom t. l. pod jako ugodnimi pogoji. Trgovina obstoji že 40 let in je dobro vpeljana. Naslov pove upravništvo „Domovine“ v Celju. (289) 2-1

Kdor si želi ohraniti svoj vinograd v dobrem stanju, in kdor želi imeti od njega kolikor mogoče največ haska, istemu bo zelo dobro služila knjižica

„Vinogradniki!“

— čuvajte vinsko trto! —

Spisal Ant. Kosi, učitelj in vinogradnik v Središču.

Delce, ki je izšlo ravno kar, se naroča pri njega pisatelju g. Ant. Kosi-ju v Središču, pri W. Blanke-ju v Mariboru in v Ptujju ter pri Dr. Hribar-ju v Celju. Cena: 1 komad 50 vin. s poštnino vred. Pri večjem naročilu se cena zdatno zniža.

Pošilja se le proti predplačilu. (267) 10-5

Prave kranjske klobase

velike, po 18 kr. ena, šunka brez kosti (Rollschinken) po 90 kr., prašičja glava brez kosti po 40 kr., suho meso in slanina po 70 kr., salame po 80 kr. kilo. Brinovec po 1 gld. 20 kr. iter pošilja proti povzetju

(291) 6-1 Janez Ev. Sirc v Kranju.

Stroji (mašine) za mlatenje in za čiščilo se dobijo

vsak 10 gld. bolj vredno, kakor kje drugje, pri MATIJA KOSTAINŠEK-u, trgovcu v Dolu pri Hrastniku. Mlatilni stroj lahko ženeta dva moža. (235) 2-2 Stroj mlati čisto.

Krepkega učenca

s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev, kateri ima veselje do kamnoseške obrti, sprejme v uk pod ugodnimi pogoji

Vinko Čamernik

kamnoseški mojster v Celju.

(239) 7-7

Lastnina in tisk D. Hribar-ja v Celju.

Učenec

s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev zdrav in krepak, se sprejme takoj v trgovino F. Skušek v Metliki (Kranjsko).

V pivovarni Žalec vzamejo se v delo

4 močni fantje in dva učenca

oglasijo se, naj ali pismeno ali osebno takoj.

(284) 3-2

Pouk damam

v životnem prirojanju (za obleke) daje gospodična v Celju. — Natančnejši naslov se izve v upravništvu (286) 2-2 „Domovine“ v Celju.

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s povzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante.

Rafael Salmič, urar in prodaja zlatnine Celje, „Narodni dom“.

Priporoča svojo veliko zalogo jeklenih, nikelnastih, srebrnih, tula in zlatih žepnih ur.

Prstane, uhane, zapestnice, priveske, svetinje, križce, medaljone, vsakovrstne verižice za okoli vratu, lorgnon, kratke in dolge za dame in gospode v zlatu in srebru.

Žlice, nože, vilice, tabatiere, nastavki za sadje, cvetlice, vizitnice itd.

Velika zaloga optičnih predmetov: očala, naočniki, toplomeri, aneroidi maksimal-toplomeri, tehtnice za vino, žganje, mošt, mleko itd.

Velika izber stenskih ur, budilk in ur z nihalom, najnovejše in najboljše.

Pošteno in dobro blago, vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Dveletna garancija za vsako prodano uro.

Nikelnaste ure od gld. 3.— naprej.

Srebrne ure „ „ 5.— „

Tula anoré s tremi pokrovi „ „ 10.— „

Zlate urice za dame „ „ 13.— „

„ ure za gospode „ „ 20.— „

Pancer-verižice iz pristnega srebra po 6 kr. gram.

(231) 25-7

Popravila ceno in zanesljivo.

IVAN SCHINDLER

Dunaj, III. Erdbergstrasse št. 12.

razpošilja gratis in franco kataloge v slovenskem jeziku z več kakor 400 slikami o vseh vrstah aparatov za stroje, potrebnih predmetih za kmetijstvo, vinarstvo, za obrtne in gospodarske namene.

Cene nižje kakor drugod.

Za reelno postrežbo se garantira.

Ugodni plačilni pogoji.

Solidne zastopnike se išče.

IVAN SCHINDLER

ces. kralj.

(161)

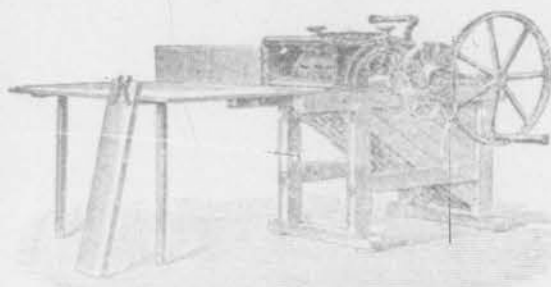
privilegirani lastnik

Dunaj, III. Erdbergstr. št. 12.

Na slovenska vprašanja se odgovarja slovensko.

Na debelo. * Na drobno.

Postrežba točna. * Cene nizke.

Peter Majdič

trgovina z železnino „Merkur“ Celje, Graške ulice št. 12.

Za stavbeno sezono vse stavbene potrebščine v največji izbiri.

Opozarja na svojo veliko zalogo traverz, vodovodnih cevi, izdelkov iz kameščine, kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavbenih in pohištvenih okovov, samokolnic, raznega rokodelskega orodja, kuhinjske priprave, štedilnikov itd.

Mlatilnice z gepljem in ročne, čistilnice in drugi poljedelski in vino-rejski stroji iz najbolj slovečih tovarn po zelo nizkih cenah.

Za čas košnje priporočam svoje

izvrstne kose iz najfinejšega jekla

ter vsakovrstne brusne kamne.

Za kose se jamči!

Odgovorni urednik in izdajatelj Rudolf Libensky.